

**BANSKOBYSŤRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ**

**DOMOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
POHORELSKÁ MAŠA**

**SMERNICA
Č. 36
Dary – určovanie pravidiel prijímania darov**

	Vypracoval	Posúdil	Schválil	Schválil
Meno	Mgr. Janka Lilková	Ľuboslava Riapošová	Mgr. Janka Lilková	
Funkcia	riaditeľka	manažér kvality	riaditeľka	
Dátum	28. 04. 2023	29. 04. 2023	29. 04. 2023	
Podpis				

OBSAH

Strana

POKYNY PRE POUŽÍVANIE ORGANIZAČNEJ SMERNICE.....	3
1. ÚČEL	3
2. POUŽITÉ POJMY A SKRATKY	3
3. POSTUP	4
4. ODKAZY A POZNÁMKY	6
5. ROZDEĽOVNÍK	6

Domov sociálnych služieb v Pohorelskej Maši

vydáva

Smernicu č. 36 – Dary – určovanie pravidiel prijímania darov

POKYNY PRE POUŽÍVANIE ORGANIZAČNEJ SMERNICE

1. Riaditeľ DSS a vedúci úsekov sú povinní:
  1. oboznámiť zamestnancov s organizačnou smernicou,
  2. vykonať o tom záznam do formulára „Záznam o oboznámení“,
  3. kontrolovať dodržiavanie organizačnej smernice a pri zistení závad ich odstraňovať v rámci svojich právomocí.

2. Zamestnanci DSS sú povinní:
  - dodržiavať organizačnú smernicu,
  - pri zistení potreby zmeny organizačnej smernice alebo jej časti podať podnet na jej revíziu.

3. Organizačná smernica počas celého obdobia platnosti musí byť uložená tak, aby bola prístupná všetkým pracovníkom, ktorí ju potrebujú pre výkon svojej funkcie.

1. ÚČEL

**I.
Všeobecné ustanovenie**

Táto interná smernica slúži na stanovenie jednoznačného postupu pri dodržiavaní pravidiel prijímania darov pre Domov sociálnych služieb Pohorelská Maša a jeho pobočky.

Identifikačné údaje prevádzkovateľa zariadenia :

Prevádzkovateľ: Domov sociálnych služieb
Pohorelská Maša 57
976 69 Pohorelá

Štatutárny orgán: Mgr. Janka Lilková, riaditeľka

Identifikačné číslo organizácie: 00 63 23 25

Zriaďovateľ : Banskobystrický samosprávny kraj
Nám. SNP č. 23
974 01 Banská Bystrica

2. POUŽITÉ POJMY A SKRATKY

DSS : Domov sociálnych služieb
Z. z. : Zbierka zákonov
NR SR: Národná rada Slovenskej republiky
BBSK: Banskobystrický samosprávny kraj

3. POSTUP

Článok č. I

Mimorozpočtové prostriedky.

Domov sociálnych služieb Pohorelská Maša prijíma peňažný dar alebo nepeňažný dar výlučne na základe písomnej darovacej zmluvy s darcom, uzatvorenej na základe slobodnej vôle a rozhodnutia darcu a poskytovateľa sociálnej služby.

Uzatvorením darovacej zmluvy vzniká záväzkovoprávny vzťah - darovanie.

Pojmovými znakmi darovania sú:

- a) darovanie na základe zmluvy,
- b) darca poskytuje dar na úkor svojho majetku,
- c) majetok obdarovaného sa zvýši pozitívne (zvýšením aktív) alebo negatívne (znížením pasív),
- d) v darovacej zmluve musí byť vyjadrený úmysel darcu poskytnúť dar. Podmienkou darovania je **uzavretie darovacej zmluvy**. Ďalšou nevyhnutnou podmienkou je, že dar musí byť **poskytnutý z majetku darcu**, nemôže byť poskytnutý z majetku tretej osoby,
- e) **bezodplatnosť** - o bezodplatnosť sa jedná v prípade, ak darca poskytne obdarovanému dar a nežiada za neho protiplnenie,
- f) **dobrovoľnosť** - podmienka dobrovoľnosti je splnená vtedy, ak darca neposkytuje dar na základe povinnosti uloženej zákonom alebo na základe súdneho rozhodnutia, napríklad povinnosti platiť výživné, ale na základe slobodného rozhodnutia.

Darovací právny vzťah zaniká zo všeobecných alebo osobitných dôvodov. Všeobecné dôvody zániku darovacieho vzťahu sú upravené v ustanovení § 559 a nasl. a osobitné v § 630 Občianskeho zákonníka. V zmysle uvedeného ustanovenia sa darca môže domáhať vrátenia daru, ak obdarovaný dar nevyužíva v súlade s darovacou zmluvou. Domáhanie sa daru môže darca urobiť formou písomnej výzvy na vrátenie daru. Okamihom dôjdenia výzvy na vrátenie veci obdarovanému zaniká darovací vzťah.

Jedná sa napríklad o dohodu o zrušení záväzku, nemožnosť plnenia, uloženie do úradnej úschovy a podobne. Občiansky zákonník okrem všeobecných spôsobov zániku darovacieho vzťahu upravuje aj dva osobitné spôsoby. Prvý spôsob je upravený ustanovením Občianskeho zákonníka. Pre určenie, čo je hrubé porušenie dobrých mravov je dôležité objektívne posúdenie, nielen subjektívny pocit darcu. Zvyčajne sa jedná o porušenie dobrých mravov značnej intenzity alebo o sústavné porušovanie, a to fyzickým konaním, hrubými urážkami, neposkytnutím potrebnej pomoci a pod. Pre hrubé porušenie dobrých mravov sa nevyžaduje intenzita trestného činu alebo priestupku, hrubým porušením však nie je len obyčajný nevďak alebo márnотratný život obdarovaného. Uvedená výzva musí obsahovať aj opísanie skutočností, ktoré považuje darca za hrubé porušenie dobrých mravov.

Za dar sa nepovažuje vďačnosť prejavená prijímateľom alebo inou fyzickou osobou, formou nepeňažného daru, ktorým je kvet, káva, čokoláda a pod., ktorý neprekročí hodnotu 20 € a darca nepožaduje zaň nijakú protihodnotu.

Peňažným darom sú získané mimorozpočtové prostriedky, ktoré sú prijímané na základe darovacích zmlúv a sústreďované na účte darov a grantov. Účelovo určené peňažné dary sa použijú v súlade s ich určením a schválením výboru klientov DSS na ich použitie. Darovacie zmluvy sú označené: Darovacia zmluva číslo/rok, evidované v registri darovacích zmlúv a jedenkrát ročne sa informuje o prijatých daroch zriaďovateľ.

Darovacie zmluvy podliehajú povinnému zverejňovaniu na webovom sídle zriaďovateľa v centrálnej evidencii zmlúv, faktúr a objednávok.

Mimorozpočtové prostriedky môžu byť použité len prostredníctvom výdavkového účtu, a to na základe žiadosti o úpravu rozpočtu výdavkov o prostriedky prijaté od iných subjektov na základe darovacej zmluvy.

Postup je nasledovný:

Prostriedky z účtu darov a grantov prevedie organizácia na príjmový účet DSS a potom na účet zriaďovateľa. Súčasne v účtovníctve účtuje predpis odvodu finančných prostriedkov na VÚC (354/351). Zriaďovateľ upraví rozpočet bežných alebo (kapitálových) výdavkov a súčasne poukáže finančné prostriedky na výdavkový účet zariadenia. Zariadenie zaúčtuje dotáciu z VÚC (222 7/354). V prípade bežných výdavkov je možné uhradiť faktúru aj z rozpočtu daného roka a potom požiadať o úpravu rozpočtu. Pri kapitálových výdavkov úhrada faktúry nesmie predchádzať úprave rozpočtu.

V prípade nepeňažného daru obdarovaný s darom nakladá v súlade s darovacou zmluvou.

Dar ocení a zaeviduje do majetku zariadenia v súlade s touto smernicou. V prípade, že tovar bude daný priamo do spotreby (OOPP), nemusí sa o ňom účtovať na účte 112.

Riaditeľ zariadenia neprijíma a nepožaduje dary, iné dary, finančné výhody ani iné výhody pre seba ani pre spriaznené osoby, ktoré môžu ovplyvniť alebo vyvolať zdanie vplyvu na jeho konanie a rozhodovanie vo veci.

Riaditeľ zariadenia môže prijať dary alebo iné výhody poskytnuté zriaďovateľom alebo iné výhody poskytované pri oficiálnych rokovaniach a stretnutiach, ktoré nemôžu ovplyvniť jeho rokovanie a plnenie jeho pracovných úloh a dary poskytnuté priamo pre zariadenie sociálnych služieb, resp. pre účely skvalitnenia sociálnej služby (Príkaz č. 002/2023/ODDSS).

Tabuľka: Oblasť možných konfliktov:

Možné konflikty pri prijímaní darov	Opatrenia na zamedzenie ich vzniku
Krádež, sprenevera, zamlčanie	<p>a) Na zamedzenie krádeži, sprenevery či zamlčania daru, pri prijatí daru sú prítomní minimálne dvaja zamestnanci, a to riaditeľ, ktorý uzatvára zmluvu s darcom a ekonómka, ktorá vyhotoví pokladničný doklad a prevezme finančný dar v hotovosti. Prevzatie vecného daru potvrdí svojim podpisom priamo na darovacej zmluve. Za vyúčtovanie darovaných finančných prostriedkov je zodpovedná ekonómka.</p> <p>b) Ostatní zamestnanci nikdy neprijímajú žiadne finančné či nefinančné dary, v prípade, že im je takýto dar ponúknutý, odkážu potencionálneho darcu na riaditeľa DSS.</p> <p>c) Za dar sa nepovažuje napr. káva, sladkosti či výrobky prijímateľov sociálnej služby. Pokiaľ je takáto pozornosť ponúknutá zamestnancovi, pokúsi sa ho odmietnuť (uvedie napr., že je za prácu platený, že si ponuku váži a že mu stačí ústne ocenenie), prevezme ho len, ak darca na prevzatí naozaj trvá. Tieto hmotne nevýznamné dary v žiadnom prípade nie je prípustné prijímať ich opakovane alebo pravidelne.</p> <p>d) Obdarovaný nemôže podmieniť uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby s prijímateľom alebo bezodkladné poskytovanie sociálnej služby prijímateľovi poskytnutím peňažného alebo nepeňažného daru.</p>

Článok č. II

Záverečné ustanovenia

1. Táto interná smernica nadobúda platnosť dňom podpisu a účinnosť dňa 01. 05. 2023 a vydáva sa na dobu neurčitú.
2. Zmeny v tejto smernici je možné vykonať len formou písomného a očíslovaného dodatku.

4. ODKAZY A POZNÁMKY

Súvisiace normy a predpisy:

Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Zákon NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve

Interné dokumenty:

Príručka kvality

5. ROZDEĽOVNÍK

- 1 x riaditeľka
- 1 x manažér kvality
- 1 x ekonómka
- 1 x vedúca SÚ
- 1 x vedúca ZÚ